

**Zakæus – prædiken 2. udgave til 7. s.e.t  
den 18. juli 2021 i Aversi Kirke kl.  
10:30:**

*Du skal elske din næste som dig selv  
du skal bære på de andres himmelhvælv  
du skal dele dine lykkes  
ud i tusindvis af stykker*

*Du skal elske din næste som dig selv  
du har døgnvagt på din egen sjæls hotel  
du skal åbne dine døre  
og la folk gå ind med pløre*

*Og når dagen er omme i dig selv  
og du ikke gjorde nok alligevel  
ligger det du ikke gjorde  
på de andres natteborde*

*Men om natten går livets far herved  
og han lægger hånden på dig med sin fred  
og hans øjne lyser milde:  
du har lov at være lille.  
Amen*

*Dette hellige evangelium skriver  
evangelisten Lukas: Jesus kom ind i Jeriko  
og gik gennem byen. Der var der en mand,  
som hed Zakæus, han var overtolder, og  
han var rig. Han ville gerne se, hvem Jesus  
var, men kunne ikke for skaren, da han var  
lille af vækst. Så løb han i forvejen og  
klatrede op i et morbærfigent træ for at få  
ham at se, for han måtte komme den vej  
forbi. Da Jesus kom til stedet, så han op og  
sagde: »Zakæus, skynd dig at komme ned!  
I dag skal jeg være gæst i dit hus.« Så  
skyndte han sig ned og tog glad imod ham.  
Men alle, som så det, gav ondt af sig og  
sagde: »Han er gået ind som gæst hos en  
syndig mand.« Men Zakæus stod frem og  
sagde til Herren: »Se, Herre, halvdelen af,  
hvad jeg ejer, giver jeg til de fattige, og hvis  
jeg har presset penge af nogen, giver jeg  
det firedobbelt tilbage.« Da sagde Jesus om  
ham: »I dag er der kommet frelse til dette  
hus, fordi også han er en Abrahams søn. For  
Menneskesønnen er kommet for at opsøge  
og frelse det fortabte.«*

[Lukasevangeliet 19,1-10](#)

”Klimakrisen er kommet til Europa: »Nu må det stå klart, at der ikke findes vigtigere spørgsmål«

Ekstreme oversvømmelser har efterladt hundredvis af døde og forsvundne i Vesteuropa. I den tyske by Erfstadt har mudderskred efterladt et gigantisk hul i jorden, som vokser sig større, mens indbyggerne kæmper for at hjælpe hinanden gennem krisen. Fornemmelsen spreder sig, at dette er den forudsete katastrofe, som har ramt Tyskland, Belgien og Holland.”  
Sådan lød overskriften i en af lørdagens aviser.

Og der er virkelig tale om en katastrofe. Dette er ikke nogen oversvømmelse i gængs forstand – uanset hvor forfærdelige sådan nogle kan være – det er en tsunami!

En flodbølge af en størrelse og hastighed, at det er umuligt at undslippe den, hvis man ikke allerede er i dækning!

Billederne fra Erfstadt i Tyskland får mig staks til at tænke på syndfloden i historien om Noas ark i 1. Mosebog i Det Gamle Testamente.

Denne gang er det ikke Gud, der har sat syndfloden i gang på grund af menneskenes ulydighed – ikke at jeg tænker at moderne mennesker er mere lydige end de var for 4000 år siden, men den aktuelle syndflod er skabt af en række uheldige vejr-mæssige sammenfald, der har forårsaget de kolossale vandmasser.

Samtidigt står det allerede nu klart, at Holland er sluppet langt billigere gennem dette uvejr end Belgien og i særdeleshed Tyskland, som er så forfærdeligt hårdt ramt på grund af geografien og jordbundsforholdene – på grund af rettidig omhu. I Holland har man nemlig været i stand til i nogen grad at forebygge en sådan vandmæssig og vejr-mæssig katastrofe!...

Nu, hvor vejret ikke længere er så voldsomt som de foregående dage står mennesker sammen for at hjælpe med rednings – og oprydningsarbejde.

Politikere og andre valfarter til de ramte områder for at tilkendegive støtte til de berørte mennesker.

Men det står nu alligevel tilbage, dette spørgsmål, hvorfor man ikke har forebygget en katastrofe som denne – i et rigt samfund som det tyske – i denne del af verden, hvor der ikke er nogen økonomisk begrundelse for ikke at forebygge naturkatastrofer som følge af klimakrisen?

Når chokket over, at dette kunne ske i Vesteuropa har lagt sig lidt og man for alvor vil se på årsagerne, så vil der med sikkerhed være en stor følelse af sammenhold efter tsunamien, men samtidigt en følelse af – tænker jeg – at være ladt i stikken!

Det får mig til at tænke på Zakæus – den lille uglesete tolder. Ham, som ingen bryder sig om.

For hvorfor er det, at der skal ske tsunamier i vores del af verden, før det bliver klart, at vi er nødt til at være sammen om at løse problemerne og at det ikke nytter noget at forestille sig, at det kun er andre steder, lang væk fra os, at katastroferne kan opstå?

Det handler om sammenhold.

...

Og for at komme tilbage til Zakæus, så er han en lille mand. Både i fysisk, men også i overført forstand. Han opfører sig regulært usympatisk. Han snyder sine egne og arbejder for romerne.

Men han er også er han nysgerrig – efter at se, hvem Jesus er. Jesus er i sin gode ret til at bede ham forsvinde. Jesus har ret til at ignorere ham og vende ryggen til. For Zakæus er skyldig!!! Han har overtrådt sit samfunds normer. Han har stjålet fra – og er faldet sine egne i ryggen.

Men Jesus gør noget andet. Han gør noget, som rent faktisk er en torn i øjet på rigtig mange af de ordentlige, hårdtarbejdende, ærlige mennesker i Jeriko: Han TILGIVER Zakæus!

*'Tilgiv dine fjender, - intet irriterer dem mere!'*. Ordene er af Oskar Wilde. Tilgivelse kan være irriterende. Tilgivelse kan vække forargelse. Grænseoverskridende handlinger eller undladelse og skyld hænger sammen. Tilgivelse begynder i skylden, i naget, - i vreden – i undersøgelsen af mennesket bag skylden.

Måske har nogle af jer set Susanne Biers film fra 2004, Brødre? Det er ikke så længe siden, den blev vist på DR.

Ved filmens begyndelse introduceres vi for de to voksne brødre Michael og Jannik. Michael har styr på sit liv. Han er gift – med Sarah – og har børn. Hans lillebror, Jannik lever derimod et driverliv på kant med loven. Men begge er de præget af virkningerne fra faderens alkoholmisbrug. Lige under overfladen møder vi to generationer i en dysfunktionel familie.

Michael, der er officer, bliver under en mission i Afghanistan taget til fange. Af sine fangevogtere bliver han tvunget til at slå sin medfange ihjel. Parallelt med hændelserne i Afghanistan kommer Sarah og Jannik tættere på hinanden. Sarah søger trøst hos Jannik, der uventet tager ansvar – for sig selv og for familien. Men snart står det klart, at deres følelser har udviklet sig til mere end gensidig sympati.

Da Michael senere bliver befriet, vender han hjem med krigstraumer. I denne sjælsrystelse fortsætter han den krænker

adfærd, han har lært i sin familie for at blive fri for at mærke sorgen over sin skæbne. Den store skyld betyder, at han har svært ved at kontrollere sine aggressioner. Han bliver voldelig over for sin familie. Efter jaloux at have raseret hjemmet under en druktur ender han i Horserød Statsfængsel med en voldsdom.

Men Sarahs intuition er stor. I filmens afsluttende scene får Michael besøg af Sarah i fængslet og hun spørger ham "Sig mig ærligt, hvad der skete..." Michael bryder grædende sammen. Angsten for at miste sin kone tvinger ham ind i et ægte møde med hende, og den giver ham muligheden for at åbne for sorgen, skylden og skammen, og se skylden i øjnene. Den skyld, der har gjort ham til krænker, får han mulighed for at få lettelse for. Ved filmens slutning står det åbent, om Sarah vil kunne tilgive Michael, - om de kan komme videre sammen.

Tilgivelse kan vække forargelse, sagde jeg før. Omverdenens forargelse. Vil Sarah få lov at tilgive Michael af sine venner og familie? Eller vil de fastholde fordømmelsen?

Kan de tro på at Michael har styrken og støtten til at gøre det gode, han egentlig ønsker? I tilgivelse er krænker og den krænkede ikke de eneste spillere på banen. Der er tilskuere, som buer eller hepper. Det er et meget komplekst spil.

Sådan er det også med Zakæus og Jesus og folkemængden: *Zakæus skynd dig at komme ned*. Så skynder Zakæus sig ned og tager glad imod Jesus. Men alle, som ser det, giver ondt af sig og siger: *'Han er gået ind som gæst hos en syndig mand'*. – Man kendes på sine venner! – I givet fald er Jesus også syndig og fortjener at bu'et af.

Jesus tilgiver - eller accepterer Zakæus – ikke fordi, han er svag, men fordi han er stærk nok og klog og klartseende nok til at forstå at mennesker begår fejl. Han hæver sig over svaghederne og fristelserne og omverdenens reaktioner og fordømmelse. Han tilgiver – ikke for at irritere – men for at frelse. For at frisætte. Uanset om det er passende eller ej.

Vi dødelige skal vide, at det tager tid at bearbejde skyld uanset, om vi er de

krænkede eller selv er krænkeren. Tilgivelse er ingen let ting. Den må ikke gøres let. Må ikke bare være et ord eller en letkøbt floskel. Men begge - både krænker og den krænkede har et udbytte, når timingen er rigtig: – begge parter kan blive frie og komme videre ..... med eller uden hinanden.

Det får mig igen til at tænke på tsunamien i Tyskland. Der kommer en hård tid for de mange ramte, der har mistet familie og venner i flodbølgen. Og det kan synes helt urimeligt for dem at skulle tilgive et system, som måske kunne have ydet dem større hjælp i tide...?

Tilgivelse er til både forargelse og til befrielse. I tilgivelsen er der en ubetinget kærlighed. Det er også et møde med Jesus – med Gud. Jesus viser os den forvandling, accept og åbenhed i tilgivelsen kan betyde. - Ingen betingelser: I dag vil jeg være gæst i dit hus – og i dit hus. – vi er alle lige og lige skyldige – lige tilgivende. Den ubetingede kærlighed sætter ingen betingelser. Og tilgivelsen har ingen undtagelser.

- For de to: kærligheden og  
tilgivelsen siger vi 'lov og tak og evig ære  
være dig for Gud FSH, højlovet fra 1. beg.  
Sådan nu og altid.

Amen